

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-159-6-28>

ІНДИКАТОРИ ТА ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Плетньов М. В.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки і підприємництва
Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля
м. Сєвєродонецьк, Україна*

Імплементація стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року передбачає, насамперед, проведення моніторингу її реалізації за допомогою відповідних показників та індикаторів [1]. В якості додаткових показників, які доцільно використовувати разом із вже передбаченими Стратегією економічної безпеки України на період до 2025 року для щорічної оцінки стану економічної безпеки, доречно моніторити статистичні показники, які використовуються для розрахунку визначених індикаторів у додатку до Стратегії. Проте для розрахунку більшості визначених індикаторів використовуються щорічні, а ні

щоквартальні статистичні показники. Для проведення якісного моніторингу економічної безпеки України, слід розширити перелік індикаторів та виокремити, ті що можуть розраховуватися на підставі щомісячних або щоквартальних статистичних даних, табл. 1.

Щодо формування та оптимізації переліку індикаторів для оцінки економічної безпеки України та задля проведення якісного моніторингу реалізації стратегій у сфері національної безпеки і оборони України, пропонується сформуванню та використовувати матрицю індикаторів (табл. 2), яка буде сприяти виокремленню однакових індикаторів та когерентність методик щодо їхнього розрахунку.

Таблиці 2

Матриця індикаторів для моніторингу реалізації Стратегій у сфері національної безпеки і оборони України

Документи щодо планування у сферах національної безпеки й оборони	Індикатор А	Індикатор В	Індикатор С	Індикатор
Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року [1]	Ia	Iв		
Стратегія людського розвитку України [2]			Ic	
Стратегія розвитку обороно-промислового комплексу України [3]		Iв		
Стратегії енергетичної безпеки України [4]	Ia			
Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року [5]			Ic	
.....				

Таким чином, запропонована матриця індикаторів для моніторингу реалізації Стратегій у сфері національної безпеки і оборони України дозволить упорядкувати індикатори оцінювання якості реалізації стратегій у сфері національної безпеки і оборони України. А запропонований перелік додаткових індикаторів для оцінки стану економічної безпеки України дозволить підвищити якість оцінювання рівня економічної безпеки країни.

Таблиця 1
Перелік додаткових індикаторів для оцінки стану економічної безпеки України

Індикатор	Критична межа	Джерело	Періодичність публікації		Обґрунтування
			2	3	
1					
зовнішньоекономічної безпеки України					
1. Відкритість національної економіки, %	не більше 80	Розраховується		1 раз рік	Результати наукових досліджень кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Академії митної служби України /Державної митної служби України (м. Дніпро) [6, с. 14].
2. Частка імпорту у внутрішньому споживанні держави, %	не більше 30	Розраховується		1 раз рік	
3. Частка імпорту продовольства у внутрішньому споживанні держави, %	не більше 25	Розраховується		1 раз рік	
4. Питома вага провідної країни-партнера в загальному обсязі зовнішньої торгівлі, %	не більше 30	Розраховується		1 раз рік	
5. Коефіцієнт покриття імпорту експортом, разів	не менше 1	Розраховується		1 раз рік	
6. Відношення обсягу експорту до ВВП, %	не більше 50	Розраховується		1 раз рік	
7. Відношення обсягу імпорту до ВВП, %	не більше 50	Розраховується		1 раз рік	
інвестиційної безпеки України					
1. Ступінь зносу основних засобів, %	не більше 35	Розраховується		1 раз рік	Результати наукових досліджень кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Академії митної служби України /Державної митної служби України (м. Дніпро) [6, с.14].
2. Відношення обсягу інвестицій до вартості основних фондів, %	не менше 6	Розраховується		1 раз рік	
3. Відношення обсягів інвестицій в основний капітал до ВВП, %	не менше 25	Розраховується		1 раз рік	
4. Відношення чистого приросту прямих іноземних інвестицій до ВВП, %	5-10	Розраховується		1 раз рік	
5. Частка прямих іноземних інвестицій у загальному обсязі інвестицій, %	20-30	Розраховується		1 раз рік	

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
Фінансової безпеки України				
1. Рівень нерезидентів ВВП через зменшений бюджет, %	не більше 30	Розраховується	1 раз рік	
2. Відношення дефіциту (профіциту) державного бюджету до ВВП, %	не більше 3	Розраховується	1 раз рік	
3. Покриття дефіциту зведеного бюджету за рахунок зовнішніх запозичень, %	не більше 30	Розраховується	1 раз рік	
4. Відношення дефіциту (профіциту) торговельного балансу до загального обсягу зовнішньої торгівлі, %	не більше 5	Розраховується	1 раз рік	Результати наукових досліджень кафебри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Академії міжної служби України Державної митної служби України (м. Дніпро) [6, с. 14].
5. Відношення обсягу грошового агрегату М3 до ВВП (рівень монетизації), %	не більше 50	Розраховується	1 раз рік	
6. Рівень інфляції (до грудня попереднього року), %	не більше 107	Держстат	Кожен місяць	
7. Темп зміни індексу офіційного курсу гривні до долара США до показників попереднього періоду, %	не більше 6	Держстат	Кожен місяць	
8. Відношення загального обсягу державного боргу до ВВП, %	не більше 55	Розраховується	1 раз рік	
9. Відношення загального обсягу зовнішнього боргу до ВВП, %	не більше 25	Розраховується	1 раз рік	
10. Рівень зовнішньої заборгованості на одну особу, дол. США	не більше 200	Розраховується	1 раз рік	
11. Відношення державного зовнішнього боргу до річного експорту товарів і послуг, %	не більше 70	Розраховується	1 раз рік	
Продовольчої безпеки України				
1. Величина прожиткового мінімуму в частині набору продуктів харчування на одну особу	не менше	Держстат	Кожен місяць	

Література:

1. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613>.
2. Стратегія людського розвитку України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2252021-39073>.
3. Стратегія розвитку обороно-промислового комплексу України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372/2021#Text>.
4. Стратегії енергетичної безпеки України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/907-2021-%D1%80#Text>.
5. Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/kr211363>.
6. Єдинак В. Ю. Забезпечення економічної безпеки країни в умовах глобалізації. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Запоріжжя, 2010. 26 с.